Μία συγκινητικά φορτισμένη επανένωση έλαβε χώρα στο μουσείο μνήμης του Ολοκαυτώματος στην Ιερουσαλήμ, όταν η 92χρονη Μελπομένη Ντίνα αντίκρισε για πρώτη φορά μετά από επτά ολόκληρες δεκαετίες δύο από τα εβραιόπουλα που έσωσε κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής.

Μαζί με τις δύο μεγαλύτερες αδερφές της, η μόλις 15 ετών τότε Μελπομένη, έκρυψε την εξαμελή οικογένεια Μορντεχάι σε ένα εγκαταλελειμμένο ισλαμικό τέμενος, προτού τις μεταφέρει στο σπίτι της, στη Βέροια, κατά τη διάρκεια των διώξεων των Ελλήνων Εβραίων από τους Ναζί στην πόλη, το 1943. Θέτοντας σε κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή, οι τρεις αδερφές είχαν υπό την προστασία τους την οικογένεια για μεγάλο διάστημα της γερμανικής κατοχής. Μάλιστα, όταν το σπίτι τους σταμάτησε να αποτελεί ασφαλές καταφύγιο για τους Μορντεχάι, οι αδερφές βοήθησαν τα μέλη της οικογένειας να διαφύγουν προς διαφορετικές κατευθύνσεις, ώστε να καταστεί δύσκολος ο εντοπισμός τους από τις κατοχικές αρχές. Με εξαίρεση τον 6χρονο Σάμουελ, ο οποίος αρρώστησε βαριά κατά τη διάρκεια της κατοχής και απεβίωσε, τα υπόλοιπα πέντε μέλη της οικογένειας επιβίωσαν και επανενώθηκαν μετά το τέλος του πολέμου.

76 χρόνια αργότερα, η 86χρονη σήμερα Σάρα Γιανάι και ο αδερφός της, Γιόσι Μορ, μαζί με περίπου είκοσι απογόνους τους, συναντήθηκαν και πάλι με τη Μελπομένη Ντίνα, τη γυναίκα στην οποία όλοι τους χρωστούν σε μεγάλο βαθμό τη ζωή τους. «Δεν υπάρχουν λόγια για να εκφράσω αυτό το συναίσθημα», δήλωσε χαρακτηριστικά η Γιανάι, αναφερόμενη στη Μελπομένη. «Είχαμε κρυφτεί στο σπίτι της. Έσωσε όλη την οικογένειά μου. Έξι άτομα...δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσο επικίνδυνο ήταν για αυτή, για την οικογένεια της, να μας κρατήσουν όλους...Έσωσαν τη ζωή μας», προσέθεσε.

Το 1943, όταν η Μελπομένη και οι αδερφές της έκρυψαν την οικογένεια, ο Γιόσι Μορ ήταν μόλις δύο μηνών και η Σάρα εννέα ετών. Τα άλλα μέλη της οικογένειας που γλίτωσαν από τις ναζιστικές διώξεις και τον σχεδόν σίγουρο θάνατο στα στρατόπεδα συγκέντρωσης και εξόντωσης στη Γερμανία και την Πολωνία, ήταν η μητέρα τους, δύο αδελφοί και μία αδελφή τους.

Το μεγαλύτερο μέρος των Ελλήνων Εβραίων εξοντώθηκε στο πλαίσιο του Ολοκαυτώματος κατά τα έτη 1942-44, με πολλούς εκ των οποίων να αφήνουν την τελευταία τους πνοή στο ναζιστικό στρατόπεδο του Άουσβιτς, στην Πολωνία.

Το 1994, η Μελπομένη και οι δύο αδερφές της τιμήθηκαν με τον τίτλο των «Δικαίων των Εθνών», την υψηλότερη διάκριση με την οποία τιμά το Κράτος του Ισραήλ τους μη Εβραίους, οι οποίοι, θέτοντας σε κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή,

Phoca PDF

βοήθησαν Εβραίους να σωθούν από το σχέδιο της «Τελικής Λύσης» του ναζιστικού καθεστώτος. Συναντήσεις όπως αυτή της Μελπομένης με τα δύο αδέρφια, τα παιδιά και τα εγγόνια τους, δεν αποτελούν πλέον συχνό φαινόμενο, καθότι οι περισσότεροι από τους «Δίκαιους των Εθνών» (συνολικά 27.362 άτομα) έχουν πλέον πεθάνει ή βρίσκονται σε πολύ προχωρημένη ηλικία, για να ταξιδέψουν στο Ισραήλ, όπως δήλωσε ο Στάνλι Σταλ, αντιπρόεδρος του Ιδρύματος των Δικαίων (JFR).

ΠΗΓΗ: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 4.11.2019

Phoca PDF